

I 60-1.202. AK
 Binnenlandse Veiligheidsdienst

Nr. 161549.

D I E N S T G E H E I M
 W E E K O V E R Z I C H T

No. 39/1952.

Verzonden aan:

Verzonden op: 9 October 1952

Zie verzendlijst 113722.

G R O E P 1 .- COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
Delft	15/9	130/135	opgew.	H.v. Welzen	Filmavond
Enschede	18/9	125/150	aand. enige malen appl.	H. Gortzak	Openb. vergadering n.a.v. de opening der Staten-Generaal
Gouda	19/9	200/400	rustig	W. Jamoel	Filmavond
's-Gravenhage	22/9	1800/2100	rustig	N. Luirink	Filmavond

 Collectief Overzicht

De vergadering te Enschede was door het "16 September Comité" belegd naar aanleiding van de opening der Staten-Generaal. Het op deze vergadering gehouden betoog was gewijd aan de Troonrede en de miljoenen-nota. Nieuwe gezichtspunten kwamen hierin niet naar voren.

Op de overigebijeenkomsten, georganiseerd door de Waarheidsfilmdienst, werd - voorafgegaan door enige Russische journaals - de Russische oorlogsfilm "De Twee Strijders" vertoond.

De volgende leuzen werden opgemerkt:

"Vrede".

D I E N S T G E H E I M

W.O. 39/1952, blz. 2.

"Vrede"

"Vriendschap tussen de volkeren"

"C.P.N. op de bres van alle arbeiders voor de vrede"

"Welvaart en woningen"

"Werk voor allen"

Te 's-Gravenhage en te Gouda werden door middel van lijsten handtekeningen verzameld tegen verlenging van de militaire diensttijd.

Op verschillende vergaderingen werd met partijlectuur gecolporteerd, o.a. het blad Sovjet Unie en het nieuwe beginselprogramma.

Te 's-Gravenhage en te Delft werd gecollecteerd ten behoeve van "De Waarheid".

De belangstelling voor de vergaderingen was, met uitzondering van die te Enschede, groter dan in de voorgaande weken. Het karakter van deze avonden (filmvoorstelling) was hiervan wellicht de oorzaak, De stemming was rustig.

Het door de sprekers naar voren gebrachte bevatte de gebruikelijke communistische critiek op het bewapeningsprogram, de Europese Defensie Gemeenschap en het te verwachten regeringsbeleid.

Zo werd betoogd, dat de uitgaven voor de oorlogsvoorbereiding en politie verhoogd waren, maar dat de post voor sociale zaken met 120 miljoen gulden was verminderd. Hoewel de bouw van 55.000. woningen werd toegezegd, was het voor de woningbouw uitgetrokken bedrag zo laag, dat reeds nu was na te gaan, dat dit aantal nimmer bereikt zal worden. Het verkiezingsprogram 1952 van de P.v.d.A. werd in dit verband door de sprekers vergeleken met de ingediende begroting, van welke vergelijking men gebruik maakte om het gehoor aan te sporen van de P.v.d.A.,-leiding de inlossing van deze verkiezingsbeloften te eisen.

Door H.GORTZAK werd geageerd tegen de befaamde rede van Eisenhower voor het Amerikaanse Legioen, waarin deze sprak over de bevrijding van Oost-Europese volkeren.

Spreker verklaarde, dat in de democratische landen, waar de arbeiders zien, dat het vandaag beter gaat dan gisteren en zeker weten, dat het morgen nog beter zal worden, door de arbeiders geen prijs gesteld wordt op hun bevrijding. Spreker besloot zijn rede met het verzoek zoveel mogelijk propaganda te maken voor de spoedig te houden Vredesconferentie te Wenen, zodat alle lagen van de bevolking van Nederland daar vertegenwoordigd zullen zijn.

G R O E P 2 - ARBEIDERS BOND voor CULTUUR.

Leeuwarden 20/9 300/976 aandacht.

Volksconcert.

Het

D I E N S T G E H E I M

W.O. 39/1952, blz. 3.

Het concert was georganiseerd door de Zangvereniging "De Rode Zangers" uit Leeuwarden. Medewerking werd verleend door het zangkoor "Morgenrood" en het muziekgezelschap "De Muzikanten", beiden uit Amsterdam.

VREDESBEWEGING.

Amsterdam	20/9	18/200	rustig	C. Blom	Openb. vergade- ring Vredesco- mité Transvaal- buurt.
Amsterdam	22/9	200/1100	rustig	Ds. H. van Osenbrug- gen P. Kerker A. L. S. Ander- sen-Cochius Dr. J. H. Ren- ken	Openb. vergade- ring v. Comité te- gen ratificatie E. D. G.-verdrag.

BLOM, lid van het vredescomité Amsterdam-Noord, citeerde tijdens de bijeenkomst op 20-9-1952 een persartikel om aan te tonen, dat de bevolking van West-Europa werd opgezet tegen het Oosten.

Honderdduizenden handtekeningen voor de vrede moesten worden ingezameld, opdat de Nederlandse regering niet tot ratificatie van het E. D. G.-verdrag zou overgaan. Spreker haalde de onlangs overleden Duitse socialistenleider Kurt SCHUMACHER aan, die gezegd had, dat iedere Duitser, die het E. D. G.-verdrag tekende, daarmee ophield Duitser te zijn. Er werd niet gecolporteerd; in de zaal waren geen leuzen aangebracht.

De vergadering op 22 September in "Bellevue" ging uit van het "Amsterdamse Comité tegen de ratificatie van het verdrag der E. D. G." en was aangekondigd in "De Waarheid". Als eerste spreker trad Ds. van OSENBRUGGEN op, die het onderwerp "Oorlog en vrede" inleidde, waarbij hij de verschrikkingen van de moderne oorlog accentueerde; hij besloot zijn betoog met een gedicht: "gij zult niet doden".

Vervolgens kreeg de arbeider KERKER het woord, die zijn toe-
hoorders opwekte een eenheidsfront voor de vrede te vormen. Hij
eindigde met de woorden: "liever te vallen in de strijd voor de

vrede

D I E N S T G E H E I M

W.O. 39/1952, blz. 4.

vrede dan bij millicenen afgeslacht te worden in een broedermoord, welke het einde zou betekenen van alles wat de arbeider dierbaar is".

Na de pauze sprak Dr. J. H. RENKEN over de invloed van de grote internationale concerns op het gebied van de wapenindustrie bij de voorbereiding van een nieuwe oorlog, zoals I. G. FARBEN, PHILIPS. Met kapitaal, dat afkomstig is van oorlogsslachtoffers, wordt thans weer een Duitse "Wehrmacht" opgebouwd, zo betoogde spreker.

A. M. S. ANDERSEN-COCHIUS spoorde aan tot het zenden van protesten tegen de voorgenomen ratificatie van het E. D. G.-verdrag aan de Minister President. Zij stelde het Belgische volk tot voorbeeld dat veel activiteit ontplooidde o.m. bij de strijd tegen de verlenging van de dienstitijd.

In de pauze werd een collecte gehouden, die f. 58.97 opbracht. In de omgeving van het gebouw werd gecolporteerd met "De Stem van het Verzet" (orgaan van Verenigd Verzet 1940-1945)

In de zaal aangebrachte leuzen waren; "Geen ratificatie E. D. G." en "Tegen herstel van Nazi-weermacht". Tenslotte werd nog een motie gericht tegen de ratificatie van E. D. G.-verdrag samengesteld, welke namens de aanwezigen zou worden verzonden aan de regering.

G R O E P 3 - VERENIGING "NEDERLAND - U. S. S. R."

Enschede	13/9	240/265	aand.		film: "De Ridder v.d. Gouden Ster"
Enschede	15/9	60/80	aand.	G. Bruinsma	idem
Goor	17/9	15/350	rustig		idem
Losser	18/9	100/150	rustig	W. P. Game	idem
Zaandam	21/9	250/450	rustig	W. H. A. Wagner	film: "Het witte Zeil"
Deventer	22/9	110/110	--	--	film: "De Ridder v.d. Gouden Ster"
Bussum	20/9	80/170	orde- lijk	G. M. Rosier	film: "Vredestijd"
Zwolle	23/9	30/60	rustig	P. J. Ripke	film: "De Ridder v.d. Gouden Ster"
Drachten	27/9	15/60	rustig	E. Brouwer	idem

D I E N S T G E H E I M

W.O. 39/1952, blz. 5.

De sprekers zetten in het kort doel en streven van de vereniging uiteen.

Door het vertonen van Russische films was de vereniging in de gelegenheid voorlichting te geven omtrent de vredelievende en constructieve politiek van de S.U.

De toehoorders werden opgewekt zich als lid op te geven.

G R O E P 4-A - EENHEIDSVAKCENTALE.

Rotterdam	16/9	70/180	--	M. Boshart	Openb. filmavond ABT-EVC
Utrecht	22/9	45/100	rustig	A.C. de Vries W.F. Schaefer A.T.W. de Heus	Openb. vergade- ring EVC afd. Utrecht

De te Rotterdam gehouden openbare filmavond werd ingeleid door M. BOSCHART, die een betoog hield over de steeds slechter wordende internationale toestand. Ook hekeldde hij de Nederlandse regering als gevolg van haar houding tegenover het werkloosheidsvraagstuk. De Troonrede - aldus vervolgde BOSCHART - houdt vele schone beloften in, doch bij voorbaat staat vast, dat er in de praktijk niets van terecht zal komen. Daarom is het voor de arbeiders van het grootste belang elkaar te steunen in de strijd tegen het kapitalisme. Het is jammer, aldus spreker, dat wij in Nederland vakorganisaties zoals N.V.V. kennen, die in naam wel bestaan t.b.v. de arbeiders, maar in feite nooit voor de belangen van die arbeiders opkomen. Als film werd vertoond "Het conflict Harry Smith".

In samenwerking met de vereniging "Nederland-U.S.S.R." werd door de E.V.C. te Utrecht een openbare vergadering belegd, waarop W.F. SCHAEFER en A.T.W. DE HEUS, die de reis als delegatieleden naar Moskou hadden meegemaakt, als sprekers optraden. Voorzitter A.C. DE VRIES wees er in zijn openingswoord op, dat alles wat pers en regering ten nadele van de Sovjets zeggen met het oogmerk om de oorlog tegen Rusland voor te bereiden, op deze vergadering tot de ware proporties zal worden teruggebracht. W.F. SCHAEFER wees erop geen communist, doch N.V.V.-lid en aanhanger van de Bellamy-beweging te zijn. Het was niet mogelijk een delegatie van 12 man naar de Sovjet Unie te sturen, omdat delegatieleden drie weken vakantie bij hun respectievelijke werkgevers moesten aanvragen, die dan meestal met ontslag dreigden. Over Moskou sprekende memoreerde hij, dat het mausoleum drie

dagen

D I E N S T G E H E I M

W.O. 39/1952, blz. 6.

dagen in de week voor het publiek open is gesteld en reeds jaren achtereenvolgens komen arbeiders uit heel Rusland naar Moskou toe om het graf van Lenin te bezoeken; kilometers lange rijen van 8 personen staan naast elkaar te wachten om langs dit graf te gaan. Spreker zei verder, dat het N.V.V. vorig jaar een kaart verspreidde, waarop met hamer en sikkel de plaatsen waren aangegeven, waar concentratiekampen aanwezig zouden zijn. Te Moskou had men deze kaart ook en daar lachte men er om, want er zijn in Rusland slechts correctiekampen, waar gevangenen een vak kunnen leren. Zij dragen normale kleding met slechts een plaatje op de borst. Na de straftijd blijven zij gewoonlijk aan hetzelfde object werkzaam. Ook de toestand in de Russische bedrijven werd door SCHAEFER behandeld. Veel vrouwen werken in de fabrieken; 350000 van hen hebben de Ingenieurstitel verworven. Veiligheidscomité's in de fabrieken zorgen voor de hoogst mogelijke veiligheid en medische verzorging. Er zijn wel 8 loonklassen, maar dit houdt verband met dienstjaren en prestaties. De hygiëne in het bedrijf is ook belangrijk en daarom goed verzorgd. Zo moet men bij het bezoeken van bijvoorbeeld een suikerfabriek eerst een witte pet en een lange witte jas aantrekken, voordat men binnen kan komen. Elke fabriek heeft een cantine, waar tegen 2 roebel een uitgebreide warme maaltijd te krijgen is. De uitblinkers in de fabriek krijgen premies, terwijl hun foto in de fabriek wordt opgehangen. Tegenover deze foto's worden foto's opgehangen van hen, die in hun werk tekort schieten.

Dat de algemene toestand in Rusland goed is, werd door spreker aangetoond aan de hand van de volgende voorbeelden: Schoolgeld wordt niet betaald, bijzondere scholen bestaan er niet. Kerk en staat zijn streng gescheiden, zodat de Kerk geen staatssteun krijgt. Godsdienstkeuze is geheel vrij. Het voedsel is prima van kwaliteit, men ziet bijvoorbeeld slechts roomboter en geen margarine. De gemeenschapszin in Rusland blijkt duidelijk uit de kolchoz. Het staat in de kolchoz voor een ieder vrij om een eigen paard, koe, schaap of een onbepaald aantal kippen te houden. Overal wordt reclame voor de vrede gemaakt, zowel in woord als in geschrift. Gedwongen door de druk van het "Westen" werden de defensieuitgaven van 18% tot 23% verhoogd. Een vraag van een der aanwezigen of de vakbondsvergaderingen druk worden bezocht, werd door A.T.W. DE HEUS bevestigend beantwoord, immers vakbondsleden streven hetzelfde doel na, namelijk maatschappelijke vooruitgang, productieopvoering en verbetering van de techniek.

G R O E P 4-C - DIVERSEN

Drachten 20/9 14/100 -- H.v.d.Molen Openb. vergadering
Initiatief
Comité Drachten.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 39/1952, blz. 7.

Op de te Drachten gehouden vergadering van het Initiatiefcomité werd besloten het Werklozen-Comité Drachten in het leven te roepen. Door H.VAN DER MOLEN werd het doel en het nut van een werklozencomité belicht. Zowel de wet zelf als de uitvoering daarvan werd door spreker aan veel critiek onderworpen, waarbij ter verduidelijking de gebruikelijke voorbeelden uit de praktijk werden aangehaald over de uitvoering van de wet.

P E R S O N A L I A

✓ Andersen-Cochius
(blz.3)

Amy Leonore Sita.

✓ Blom (blz.3)
Cornelis.

✓ Boshart (blz.5)
Maurits.

✓ Brouwer (blz.4)
Evert.

✓ Bruisnema (blz.4)
Gerard.

✓ Game (blz.4)
Wilhelmus Petrus.

✓ Gortzak (blz.1)
Hendrikus.

✓ Heus (blz.5)
Anton Theodorus Will

✓ Jamoel (blz.1)
Wilhelm.

✓ Kerker (blz.3)
Pieter.

✓ Luirink (blz.1)
Nicolaas.

✓ Molen (blz.6)
Hendrik van der.